

ادعای مخالفت کدام نامزدها با فیلترینگ واقعی است؟

در مناظره‌ها و سخنرانی‌های انتخاباتی اخیر همه نامزدهایی که پیش از این مانع فیلترینگ نشده‌اند با مسدودسازی پلتفرم‌ها مخالفت کرده‌اند.

به گزارش همشهری آنلاین به نقل از روزنامه همشهری، «کسانی که سینه به سینه من ایستادند و پرونده‌سازی‌ها کردند که فلان چیز باید فیلتر شود حالا امروز مخالف فیلترینگ شده‌اند»؛ شاید این جمله اخیر حسن روحانی درباره نامزدهای انتخابات ریاست‌جمهوری بیشتر از هر مورد دیگری چرخش لفظی آنها را در برخورد با فضای مجازی نشان بدهد. هر چند نامزدهای انتخابات ریاست‌جمهوری همگی می‌گویند مخالف فیلترینگ هستند یا در دوره مسئولیت آنها هیچ سایت و اپلیکیشنی فیلتر نشده است اما واقعیت‌های موجود و عملی روند دیگری را در کارنامه آنها نشان می‌دهد.

تویبتر؛ جلسه‌ای دور از دسترس

سه سال قبل در چنین روزهایی بحث نامه درخواست رفع فیلتر تویبتر توسط ۸ عضو از ۱۲ عضو کارگروه تعیین مصادیق محتوای مجرمانه از جمله ۶ وزیر مهم دولت داغ بود. ۶ وزیر دولت از جمله وزرای ارتباطات، اطلاعات و دادگستری به همراه ۲ نماینده وقت مجلس در نامه‌ای رسمی به دادستان کل کشور به‌عنوان رئیس کارگروه تعیین مصادیق محتوای مجرمانه خواستار تشکیل جلسه این کارگروه برای بررسی رفع فیلتر تویبتر شدند. تویبتر سال‌هاست در کشور مسدود است اما مقام‌های ارشد نظام و نمایندگان مجلس و حتی سخنگوی شورای نگهبان از آن برای ارتباط با مردم کشور استفاده می‌کنند. جلسه کارگروه تعیین مصادیق به‌عنوان مسئول اصلی و قانونی تصمیم‌گیری فیلترینگ هیچ وقت در این رابطه تشکیل نشد و تویبتر همچنان فیلتر است.

مورد عجیب کلاب هاوس

در همین سال ۱۴۰۰ دسترسی به پلتفرم کلاب‌هاوس روی اینترنت ۲ اپراتور مسلط کشور مسدود شد و هنوز هم با وجود شکایت رسمی وزارت ارتباطات کسی به این مسئله رسیدگی نکرده است. وزارت ارتباطات حدود ۲ ماه قبل اعلام کرد که تخلف اپراتورها در ایجاد اختلال عمدی در کلاب‌هاوس محرز است و اسناد و ادله آن هم به‌صورت عمومی روی سایت سازمان تنظیم مقررات منتشر و برای دستگاه قضایی ارسال شد. حتی هیأت وزیران در مصوبه‌ای جریمه سنگینی برای اپراتورها در نظر گرفت. برای روش عجیب و بی‌سابقه فیلترینگ هم اما هیچ‌کدام از نامزدهای فعلی انتخابات که مسئولیت‌های مختلفی داشته‌اند هیچ کاری انجام ندادند.

تلگرام؛ فیلتر با حکم قضایی

به گزارش همشهری، بیشتر از ۳ سال است که تلگرام با وجود داشتن بیشتر از ۴۵ میلیون کاربر ایرانی با حکم بیژن قاسم‌زاده، بازپرس دادسرای فرهنگ و رسانه برای همه مردم کشور فیلتر شد. یکسال پس از این حکم بازپرس صادرکننده این حکم خودش به اتهام فساد بازداشت و محکوم به ۱۰ سال زندان شد. به‌گفته وزیر ارتباطات اما نظر دستگاه قضایی همچنان درباره فیلترینگ تلگرام تغییر نکرده و به همین‌خاطر با وجود همه مشکلاتی که برای مردم به‌وجود آمده فیلترینگ این اپلیکیشن ادامه دارد. واقعیت ملموس جامعه این است که وجود فیلترینگ تلگرام هیچ‌کدام از پیام‌رسان‌های داخلی که به آنها امید بسته شده بود حتی با وام‌های میلیاردی و سرورهای رایگان نتوانستند مورد رضایت عمومی مردم قرار بگیرند. این مسئله باعث شد تا علاوه بر استفاده از تلگرام و استفاده از فیلترشکن به‌صورت گسترده در میان مردم جامعه بسیاری رو به پیام‌رسان واتساپ بیاورند.

اینستاگرام با شمشیر معلق فیلترینگ

از میان شبکه‌های اجتماعی مشهور جهان تنها اینستاگرام است که هنوز فیلتر نشده اما سایه تیغ فیلترینگ همیشه همراه این پلتفرم است. در اردیبهشت امسال بود که مشخص شد نامه‌ای از سوی جواد جاویدنیا یکی از معاونین قضایی رئیس‌کل دادگستری استان تهران، در مورد فیلترینگ اینستاگرام صادر شده است. مدت کوتاهی بعد مرکز رسانه قوه قضاییه اعلام کرد این نامه بلااثر شده و معاون پیشین دادستان کل کشور تحت تعقیب قضایی قرار گرفته است. هنوز از سرنوشت این تعقیب قضایی خبری منتشر نشده اما مدتهاست که حکم فیلتر اینستاگرام معلق است و هر لحظه امکان عملیاتی شدن آن وجود دارد. حتی حدود ۴ ماه قبل، محمد جواد آذری جهرمی، وزیر ارتباطات اعلام کرد از سوی دستگاه قضایی به دادگاه احضار شده. یکی از اتهام‌های وزیر دولت استنکاف از اجرای اوامر قضایی در مورد فیلتر کردن اینستاگرام با وجود حکم صادره بوده است.

امضا پای طرح‌های فیلترینگ کلان

امضای برخی از نامزدهای سیزدهمین انتخابات ریاست‌جمهوری یا برخی از کسانی که به آنها نزدیک هستند، در پای طرح‌هایی که به‌طور بالقوه می‌توانند باعث فیلترینگ گسترده سایت‌ها و اپلیکیشن‌های خارجی شوند، دیده می‌شود. تاکنون چندین طرح در مورد فضای مجازی و حوزه ارتباطات در مجلس یازدهم ارائه شده که شاید بحث برانگیزترین آنها، طرحی با عنوان «صیانت از حقوق کاربران در فضای مجازی و ساماندهی پیام‌رسان‌های اجتماعی» باشد. در این طرح که در روزهای اخیر دوباره خبرساز شد، بر مواردی چون احراز هویت کاربران، تعیین شرکتی ایرانی به‌عنوان نماینده قانونی پیام‌رسان و منع استفاده از وی پی ان و تعیین مجازات برای متخلف تأکید شده است.